

21. mars 2023

Innspill fra Viken idrettskrets til «Idretten vil»

Viken idrettskrets viser til utsendt førsteutkast for «**Idretten vil – 2023-2027**» - **ny langtidspan for norsk idrett**, og kommer her med **fire overordnede innspill, vi legger ved konkret forslag til endring i tekst og besvarer spørreundersøkelsen.**

Først, det er veldig bra at «Idretten vil» blir ett samlet verktøy med visjon, mål, verdier og strategier for hele idrettsorganisasjonen. Det er viktig at så mange har fått deltatt og vært involvert i prosessen. At 1500 idrettslag har fått deltatt i forkant av at en har påbegynte nytt dokument viser at idrettsforbundet ønsker en involverende prosess med så mange innspill som mulig. Det er viktig, riktig og bra.

En langtidspan i en kompleks organisasjon som idrettsforbundet skal både være **retningsgivende** for idrettsforbundet, idrettskretsene og særforbundenes arbeid, og dermed skape forståelse for hva idrettsråd og idrettslag kan forvente av hjelp, men også **kommunisere** til de hva de selv kan initiere av tiltak, og i hvilken retning vi i felleskap ønsker at idretten skal bevege seg de neste årene. Det gjenstår fortsatt arbeid for å skape **tydeligere mål og strategiske grep** for organisasjonen. En må også ta innover seg at det skal være mulig for et idrettslag å kjenne seg igjen i dokumentet. Det er kun slik de vil bidra til å nå målene. **En må finne en måte å presentere hvordan organisasjonen skal implementere planen.**

Vi har oppsummert våre mest overordnede forslag. Det er slik langtidspanen kan være i en kortversjon:

Idrettsglede for alle oppstår når vi er **sammen om** å skape en **mangfoldig idrett**. Vi mener at norsk idrett er på sitt beste når den initierer **Livslang idrettsaktivitet**, med, **Flere store prestasjoner**, i, **Verdens beste idrettsorganisasjon!**

Vi tror at dette skjer når vi har **Gode idrettslag**, med, **Variert idrettstilbud**, som gir, **Like muligheter**, i **Fremtidsrettede idrettsanlegg**. Dette er også et grunnlag for **Bedre toppidrett**. Norsk idrett skal kjennetegnes av verdiene **fellesskap**, **mestring**, **leken** og **ærlig**.

Visjon: **Idrettsglede for alle.**

Virksomhetsidé: **Sammen om mangfoldig idrett.**

Overordnede mål: **Livslang idrettsaktivitet, Flere store prestasjoner, Verdens beste idrettsorganisasjon.**

Innsatsområder: **Gode idrettslag, Varierte idrettstilbud, Like muligheter, Fremtidsrettede idrettsanlegg, Bedre toppidrett.**

Verdier: **Fellesskap, Mestring, Leken, Ærlig.**

Oppsummert har Viken idrettskrets har fire overordnede innspill:

- 1. Den tekstuelle forklaringen til visjonen bør også inneholde ordet “aktivitetsglede”.** Vi mener at vi som idrettsorganisasjon er med på å stimulere til gode aktivitetsvaner og introdusere barn og ungdom til varierte aktivitetsmuligheter. Imidlertid er det flere som snevrer inn begrepet idrett til å (kun) handle om konkurranseidrett. **For å kommunisere** til egen organisasjon og omverden at idrett favner mer, må vi etter vårt syn introdusere begrepet “aktivitetsglede”. Det vil signalisere overfor idrettslag som i dag også tilrettelegger for konkurransefri aktivitet, at de gjør noe bra. For, deltakelse i aktivitet i et idrettslag bidrar til at et individ får en **“aktiv identitet”**, som legger grunnlag for aktive levevaner hele livet. Slik kan idretten forklare hvordan den har en effekt på befolkningens aktivitetsnivå langt etter at de er så kalte “aktive medlemmer” i ett eller flere idrettslag. Dette kan det også med fordel skrives om i avsnittet “Helse”. I tillegg mener vi at en også bør tenke på at visjonen kun er mulig hvis vi *også* klarer å ha en god organisasjon. I vårt forslag til tekst peker vi dermed på de tre overordnede målene via **aktivitetsglede, prestasjonsglede og frivillighetsglede**.
- 2. En virksomhetsidé handler om hva vi mener gir et fortrinn til å nå mål.** Virksomhetsideen skal være noe vi kan ta i bruk fra dag én. Vi mener at bærekraftsmål 17 om samarbeid for å nå mål, er så viktig og riktig at det må være en del av virksomhetsideen. **Vi foreslår derfor at virksomhetsideen skal være: “Sammen om mangfoldig idrett”.** Det er en idé vi kan ta i bruk fra dag én. Samarbeid er også noe som vil bidra til å samle organisasjonen. En organisasjon som jobber sammen om å skape mangfoldig idrett vil altså lettere nå visjonen om idrettsglede for alle.
- 3. Vi mener at norsk idrett trenger et nytt overordnet mål som adresserer organisasjonsutvikling.** Vi mener norsk idrett må synliggjøre, styrke og prioritere organisasjonsarbeid. Selv om vi er en god organisasjon, må også den trenes. **En måte å sette nødvendig søkelys på dette viktige arbeidet er å innføre et tredje overordnet mål: “Verdens beste idrettsorganisasjon”.** Vi erkjenner og ser utvikling i måten vi samarbeider på i norsk idrett, men det er ikke slik at vi er i mål. En god organisasjon vil også klare å balansere spenninger mellom topp- og breddeidretten i de to andre overordnede målsetningene.
- 4. Vi savner omtale av en del viktige områder:**
 - a. Idrettsråd**
 - b. Bærekraftsarbeid
 - c. Ungdommers medbestemmelse
 - d. Likestilling og LHBTQI+Vi mener også at det gjenstår en del arbeid som **konkretiserer og er tydelig på hvilke strategiske grep** som bidrar til å nå målene og hvordan de kan måles. Det er også lite nivåforskjell i måten en formulerer visjon, mål og strategier. Det er gjennomgående. Et forslag for å gjøre det tydeligere, er å knytte strategiske grep til “organisasjonshjulet”. Et forslag for å adressere både samarbeid og en måte å samle organisasjonen på, er å utvikle et dokument som beskriver hvordan organisasjonen skal jobbe med langtidsplanen.

Konkrete forslag til endring i tekst

Visjon:

Idrettsglede for alle!

Drømmen er at alle deltar, har det gøy og finner en plass i idrettsorganisasjonen. I idretten finnes det glede i mange former. Enkelte finner glede ved å konkurrere på høyere prestasjonsnivå. Andre opplever glede ved å mestre eller å være i aktivitet. De fleste opplever i tillegg glede ved å bidra i organisasjonen. Idrettsglede består derfor av aktivitetsglede, prestasjonsglede og frivillighetsglede*

*De tre gledene går igjen i de tre overordnede hovedmålene: Livslang idrett, Flere og bedre prestasjoner og Verdens beste idrettsorganisasjon.

Virksomhetsidé:

Sammen om mangfoldig idrett!

Norges idrettsforbund og olympiske og paralympiske komité er et fellesskap av medlemsbaserte uavhengige organisasjoner, med mål om å levere idrett i trygge og gode fellesskap, der toppidrett hviler på en god barne- og ungdomsidrett. Idrettsforbundet er en forening av foreninger, og det er behov for samarbeid for å lykkes. Idrettsrådene, idrettskretsene, særforbundene og idrettsforbundet har som oppgave å jobbe sammen slik at idrettslagene kan gjøre den viktigste jobben – å aktivisere medlemmer og innimellom også øvrige deler av befolkningen. Når idretten er en god samarbeidsaktør, vil den også være en positiv bidragsyter i samfunnet for øvrig.

Verdi:

I verdien «Ærlighet» (vi foreslår ellers å endre «ærlighet» til “ærlig”) mener vi at følgende setning bør være del av beskrivelsen av verdien: «Ærlig betyr en organisasjonskultur med godt styresett, transparens, rom for diskusjon og uenighet i åpenhet. Det betyr vilje og evne til å drøfte etiske og vanskelige problemstillinger.» For å kunne ta med verdien leken (og ikke lekenhet) foreslår vi at en forandrer “Ærlighet” til “Ærlig” av semantiske årsaker.

Ta med verdien leken.

Overordnede mål:

*Vi mener at norsk idrett er på sitt beste når den initierer **Livslang idrettsaktivitet, med, Flere store prestasjoner, i, Verdens beste idrettsorganisasjon!***

Livslang idrettsaktivitet oppstår når vi står sammen om å skape mangfoldig idrettsaktivitet. Når vi inkluderer og inviterer flere til å være med, og til å være med lengre. Grunnlaget legges gjennom god og variert barne- og ungdomsidrett. Vi vet at å delta i idrett i barneårene er springbrettet til fysisk aktivitet og idrett hele livet. I en organisasjon som står sammen for mangfoldig idrett, vil resultatet bli en **aktiv identitet**. Individuer som ser på seg selv som fysisk aktive. For et idrettslag handler det om å skape et idrettstilbud på flere nivåer, og å spre idrettsgleden også til flere enn medlemmene i eget idrettslag. **Aktivitetsgleden er avgjørende for å skape livslang idrettsaktivitet.**

Flere store prestasjoner er å vektlegge målet om å være blant verdens beste toppidrettsnasjoner, altså å gjenta de store prestasjonene. Samtidig er det en ambisjon om å skape nye prestasjoner, av nye utøvere i nye idretter. Store prestasjoner i idrett måles i medaljer, og det er en naturlig ambisjon for toppidretten å sikte mot seierspallen og mot medaljer. Det er toppidrettskulturen, som med fellesskap som konkurransefortrinn, inviterer flere til å være med på veien mot toppen. **Prestasjons glede må ligge i bunn for å skape flere store prestasjoner.**

Verdens beste idrettsorganisasjon klarer vi kun å være hvis vi benytter det samlede potensialet i hele organisasjonen. Vi blir best når vi er en idrettsbevegelse hvor alle vil delta og bidra for å skape idretts glede for alle. **Samarbeid er en nøkkel.** Samtidig må vi hele tiden sikte på å gjøre det enklere for idrettslag å organisere aktiviteten sin. Norges idrettsforbund er en viktig premissgiver for et bærekraftig samfunn. Å være verdens beste idrettsorganisasjon er derfor å være utviklingsorientert og arbeide for å forsterke de positive effektene og minimere de negative effektene på samfunn og miljø. Slik vil norsk idrett være relevant for utøvere og andre medlemmer i dag – og for fremtidige generasjoner. Verdens beste idrettsorganisasjon leverer attraktive tilbud, som resulterer i at alle har lyst til å være med. Både som aktiv og som frivillig. **Frivillighets glede må være til stede hvis vi skal klare å skape verdens beste idrettsorganisasjon.**

Med vennlig hilsen
VIKEN IDRETTSKRETS

Roar Bogerud (s)
Styreleder

Kathinka Mohn (s)
Organisasjonssjef

Vedlegg

Innsatsområder:

Vi tror vi på:

Gode idrettslag, med, **Variert idrettstilbud**, som gir, **Like muligheter**, i **Fremtidsrettede idrettsanlegg**. Dette legger også grunnlag for **Bedre toppidrett**.

Det er ønske om en kort definisjon av hvert av innsatsområdene- hvordan ser det ut når vi lykkes?

Gode Idrettslag

Et møtested der tilbud levers med kvalitet av og for fellesskapet, der det er attraktivt å være aktiv og å bidra.

Mål under varierte idrettstilbud som er relevant for gode idrettslag.

Idretten skal fremme ansvarlig ressursbruk i idrettens aktiviteter slik at flest mulig kan delta, og redusere påvirkningen på natur og klima i tråd med nasjonale mål.

Varierte idrettstilbud

Varierte idrettstilbud oppleves som tilgjengelige, relevante, trygge og interessante for mangfoldet i befolkningen.

Kommentarer til mål og strategier:

- Til mål1: bør beholde hele listen, det er viktig å synliggjøre for å inkludere
- Mål 3: eksplisitt nevne bærekraft – de sikter til det, men kan like gjerne nevne det eksplisitt; også derfor man må definere det tidligere i dokumentet... hører dette hjemme under gode idrettslag?
- Strategiske grep: nevner ikke noe om økonomi eller sosiale forhold, tror kanskje det bør stå noe om disse strategiske grepene
- Strategi om formidling av det mangfoldige og varierte idrettstilbudet som finnes.

Like muligheter

Like muligheter betyr at alle skal bli sett og hørt og få mulighet til å høre til og mestre på våre egne premisser.

Kommentarer til mål og strategier:

- Bør vi kanskje legge inn eksplisitt noe om LHBTQI+, ser kvinner og jenter er nevnt eksplisitt. Under LYLP ble det presentert at medlemmer av LGBTQI+ ikke deltok like aktivt i idrett som i annen aktivitet.
- Fullstendig likestilt – kan oppleves litt vel ambisiøst og kanskje ikke like praktisk gjennomførbart – bør vi si noe på det?
- Mål 5: jeg vet ikke, men vil dette være sterkt utfordrerne utenfor idrettens virkeområde? Misforstå meg rett, jeg er for likestilling og inkludering, men hvordan skal idretten kunne jobbe systematisk mot dette og er det vårt virkeområde?
- Strategiske grep: «alle særforbund skal legge fram en forpliktende...» - det er mange små særforbund som ikke har en administrasjon/styre som kan legge frem dette og kan derfor vanskeliggjøre driften av særforbund.

Fremtidsrettede idrettsanlegg

Fremtidsrettede idrettsanlegg er en møteplass der utøverne har eierskap til og er med å forme aktivitet for flest mulig.

Kommentarer til mål og strategier:

- Mål: Anleggsdekning skal forbedres der den er svak
- VIK foreslår i innspill til KUD at svak anleggsdekning løftes som eget kriterium for tildeling av spillemidler og at svak anleggsdekning i kombinasjon med svak kommuneøkonomi og sosioøkonomiske utfordringer skal prioriteres høyere enn i dag. Det må på plass noen konkrete tiltak her.
- Strategiske grep:
- Idretten skal foreta målrettede og kunnskapsbaserte prioriteringer.
- Her foreslår VIK til idrettstinget at det gjennomføres en nasjonal behovsanalyse for anlegg, som bør bidra til å klargjøre dette, om det gjennomføres.
- 3. Idrettsanlegg skal anerkjennes som nødvendig sosial infrastruktur, og inkluderes i arealplanleggingen i alle kommuner.
- Godt forslag, men hvilke strategiske grep skal en ta? Må konkretiseres.

- 6. Idretten skal styrke egen kompetanse når det gjelder kostnader ved bruk av anlegg, anleggsbehov, anleggsutforming, planprosesser og finansieringsordninger. Godt forslag, men hvilke strategiske grep skal en ta? Må konkretiseres.
- 8. Alle idrettskretser skal, i samarbeid med idrettsråd og særforbund, iverksette den prioriterte listen over strategisk viktige anlegg.
- VIK mener at det som er gjennomført frem til nå ikke er grundig nok, og at en bør gjennomføre hele prosessen må kjøres på nytt. Vi viser for øvrig til vårt forslag til idrettstinget i saken.

Bedre toppidrett

Kommentarer til mål og strategier:

- Vise tålmodighet og ivareta barneidrettsbestemmelsene.

Generelt

Setningen "Overliggende organisasjonsledd har sin berettigelse i å legge til rette for idrettslagene og skal gjennomgående arbeide for en forenkling av idrettslagenes hverdag." Denne setningen må omformuleres for å uttrykke helheten i det arbeidet som gjøres. Idrettskretser, idrettsråd, særkretser, særforbund og idrettsforbundet – gjør så mye mer enn dette. Kan presiseres det nye hovedmålet.

Rammevilkår for en solid og moderne idrettsbevegelse:

I avsnittet økonomi bør styrking av mulighet for privat kapital tas inn. Her vil skattefradrag for gaver være sentralt, i tillegg til midler fra stiftelser.

Spillemiddelordningen er god, basert på Vista Analyse-rapporten, bør ordningen styrkes med tilføring av midler fra andre departementer budsjetter. Aktuelle departementer er Barne- og familie, Helse- og omsorg og Arbeid- og inkludering.

Avsnittet Helse

Her er det nevnt mye bra. Her brukes begrepet fysisk aktivitet=BRA! Men punktet er svært overfladisk og lite konkret.

Her bør det refereres til tallene som er nevnt i Idretten Vil Nåsituasjon pkt 8. Her gis bekymringsfull informasjon. «De fleste voksne i befolkningen har overvekt eller fedme, og andelen er størst blant menn. Til sammen har mellom 15 og 21% av barn og ungdom (8-15 år) overvekt og fedme, om lag en av seks...»

Idretten har en genuin mulighet til å ta en viktig posisjon og rolle i helseutfordringene, men vi må ha konkrete forslag. Etablering av et bredt samarbeid med relevante aktører, eks Helsedirektoratet, Helsedepartementet, undervisning/skoler etc.

Her nevnes også i første avsnitt at idretten i kraft av sin størrelse og posisjon i samfunnet vil jobbe aktivt for økt aktivitet også på andre områder utenom idrettslagenes kjernevirksomhet. Dette er et svært viktig punkt som kan gi idretten en helt unik posisjon i fremtiden.

=>Men vi må gripe muligheten og konkretisere hvordan vi kan gjøre dette.

Eksempler på hvordan vi allerede tilrettelegger for fysisk aktivitet utenfor kjernevirksomheten, dvs for de som ikke er medlem av norsk idrett:

- Turorientering (aktivitet i Norges Orienteringsforbund som kan brukes av alle uavhengig av medlemskap i et idrettslag)
- Holmenkollstafetten (arr. IK Tjalve) – også kalt «Vårens vakreste eventyr». Her deltar alle på sitt nivå, en stor lavterskel aktivitet
- Ulike lavterskel løpsarrangementer som arrangeres av idrettslag
- Turrenn på ski som arrangeres av idrettslag
- ... og her kan det sikkert være en lang liste av eksempler